

АРКОЛОГІЯ В БУДІВНИЦТВІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ КОМПЛЕКСІВ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

Сорокіна В.П., викл.-метод.

Костенко О.Г., викл.

Мануйлова А.В., викл.

Харківський державний професійно-педагогічний фаховий коледж
ім. В.І. Вернадського, м. Харків, Україна

Післявоєнне відновлення України ставить перед будівельною галуззю нові виклики та можливості. Зруйнована інфраструктура, потреба у відбудові житлових та комерційних об'єктів, а також бажання інтегруватися у світову економіку визначають пріоритети національного відновлення. У цьому контексті особливу увагу привертає концепція аркології – поєднання архітектури та екології, що спрямована на побудову життєздатних міських структур з мінімальним впливом на навколишнє середовище. Аркологія в будівництві готельно-ресторанних комплексів не лише сприяє економії ресурсів та зниженню екологічного навантаження, але й підвищує туристичну привабливість України.

Аркологія, запропонована італійським архітектором Паоло Солері, ґрунтується на принципах зменшення ресурсоемності будівель, використання природних матеріалів і створення самодостатніх споруд. Для готельно-ресторанного комплексу аркологія означає такі інноваційні підходи як: енергоефективність – впровадження новітніх технологій збереження енергії, таких як теплоізоляція, сонячні панелі та енергоефективне обладнання; сталий розвиток та замкнені цикли – переробка відходів, використання дощової води та вторинна переробка; зелений дизайн – впровадження внутрішніх садів, зелених дахів, фасадів з вертикальним озелененням, що допомагає зменшити теплове навантаження на будівлю та покращує мікроклімат.

Готельно-ресторанний сектор є важливою частиною туристичної інфраструктури, що потребує особливої уваги під час відновлення. Використання аркологічних принципів у цьому секторі дозволяє значно знизити витрати на енергію, зменшити викиди вуглекислого газу та зробити такі комплекси більш екологічно чистими і привабливими для туристів. Післявоєнне відновлення зосереджує увагу на створенні сучасних, інноваційних комплексів, які можуть стати символом нового українського гостинного бізнесу: енергоефективність та енергозбереження, використання відновлювальних матеріалів, переробка та управління відходами.

Під час будівництва комплексів, заснованих на аркологічних принципах, застосовуються такі технології:

- зелені дахи та фасади: озеленення будівель знижує температуру всередині приміщень, створюючи природний ізоляційний бар'єр. Зелені дахи можуть виконувати функцію рекреаційних зон для відвідувачів, покращуючи естетику та екологічний мікроклімат;

- збір та очищення дощової води: збирання дощової води та її очищення для повторного використання є одним із способів зниження водоспоживання;

- впровадження розумних технологій: «розумні» системи дозволяють автоматично контролювати енергоспоживання, освітлення та кліматичні умови у приміщеннях, що знижує витрати та підвищує комфорт.

Реалізація аркологічних проектів під час відновлення готельно-ресторанних комплексів в Україні може базуватися на міжнародному досвіді. Наприклад, у Північній Європі вже давно популярні готелі, які використовують відновлювальні джерела енергії та вторинну переробку матеріалів. У Швеції, наприклад, є екологічні готелі, побудовані із натуральних матеріалів та озелененням, що гармонійно поєднуються з природним ландшафтом.

Основними перевагами аркологічних готелів є зниження експлуатаційних витрат, покращення екологічного стану територій та створення комфортних умов для відвідувачів. Крім того, такі готелі підвищують лояльність туристів, які обирають екологічно відповідальні місця проживання. Основними викликами для України є значні початкові інвестиції, що потребують залучення державних або приватних коштів, а також технічні труднощі із впровадженням сучасних технологій у постраждалих регіонах. Однак досвід країн, що вже використовують аркологічний підхід, свідчить про доцільність таких інвестицій.

Післявоєнне відновлення України є важливим етапом для розвитку нової інфраструктури, яка повинна бути екологічно відповідальною та інноваційною. Аркологія у будівництві готельно-ресторанних комплексів створює можливість для зменшення впливу на навколишнє середовище, підтримки сталого розвитку та формування позитивного іміджу країни як прогресивної та відкритої для міжнародного туризму. Завдяки інтеграції аркологічних принципів у будівництво, Україна може створити новий стандарт гостинності, орієнтований на екологію та комфорт, що є важливим для сучасного суспільства та майбутніх поколінь.